

7/18120
GK-101

T.C.
BAŞBAKANLIK
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

SAYI : B.02.1.ÖİB.0.65.00.00/610 3943 14.06.2011
KONU : Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Mersin Milletvekili Sayın Mehmet ŞANDIR tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına tevcih edilen, 7/18120 esas sayılı yazılı soru önergesinde yer alan sorulara verilen cevaplar aşağıda sunulmuştur.

Ülkemizin şeker ihtiyacı 1 milyon 700 bin ton ile 2 milyon 150 bin ton arasında değişmektedir.

TÜRKİYE ŞEKER ÜRETİM MİKTARI (Bin ton)						
Pazarlama Yılı	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10
Tüketim	1.700	1.712	1.901	1.684	1.827	2.158

Aralık 2010 ayı itibarıyla 2010 yılı toplam şeker pancarı üretim miktarı 17.946.239 ton olup, bu miktar son 10 yılın en yüksek pancar üretim miktarıdır.

Şeker Kanunu'nun yürürlüğe girdiği 2001 yılından bu yana, ülkemizin pancar şekeri ihtiyacı tamamen yerli üretim ile karşılanmaktadır. Ancak, 2010 yılında, ülkemizde üretimi olmayan, ilaç sanayi veya laboratuvar için kimyaca saf sakaroz gibi özel amaçlı olmak üzere 4 bin ton düzeyinde şeker ithal edilmiştir. Bu miktar ülkemizin yıllık yurtiçi tüketiminin ortalama olarak binde ikisidir.

4634 sayılı Şeker Kanunu ve ilgili mevzuatın 2001 yılında yürürlüğe girmesi sonrasında ilk kota tahsis 2002/2003 pazarlama yılında yapılmıştır. Şeker Kanunu, sözleşmeli ve münavebeye uygun pancar tarımını öngören bir model hüküm altına almış ve özellikle;

- Pancar üreticilerinin pazarının garanti edilmesi,
- Pancar üreticilerine belirli bir düzeyde düzenli gelir sağlanması,
- Pancar üretiminin ekiminden fabrikaya teslimine kadar üreticilere verilen avanslarla desteklenmesi,
- Pancar fiyatının ekiminden önce şirketlerle mutabakatla belirlenmesi,
- Anlaşmazlıkların ne şekilde ve nasıl çözüleceğine ilişkin hükümlerin, pancar ekiminden önce üreticiler tarafından bilinmesi,
- Ülke genelinde pancar üreticileri arasında homojen pancar kotası dağılımının sağlanması,

temin edilerek pancar tarımı ve üreticisi lehine olumlu gelişmeler ortaya çıkarmıştır.

Aşağıdaki tabloda şirketler tarafından üreticilere tahsis edilen ve sözleşmeye bağlanan pancar taahhüt (kota) miktarları belirtilmiştir.

T.C.
BAŞBAKANLIK
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

SAYI : B.02.1.ÖİB.0.65.00.00/610
KONU : Soru Önergesi

3943 14.06.2011

-2-

Ürün Yılı	Pancar taahhüt Miktarı (Kota),Ton
2003	14.291.033
2004	14.657.990
2005	15.190.582
2006	15.372.831
2007	16.265.809
2008	17.701.254
2009	18.161.660

2003 yılından itibaren pancar kotaları sürekli artan bir seyir izlemiştir. Tamamlanan son yıl olan 2009 ürün yılında pancar kotalarında 2003 yılına göre yaklaşık %27, bir önceki yıla göre ise %2,6 oranında bir artış gerçekleşmiştir. Pancar arzında ve buna bağlı olarak şeker arzında bir dar boğaz olmadığı gibi, üreticilerin pancar ekimine olan talepleri her zamankinden daha fazla olmuştur.

Ülkemizde şeker pancarı üretimi kendilerine şeker kotası tahsis edilen şeker üreticisi şirketler tarafından Şeker Kanunu ve ilgili diğer mevzuata uygun olarak sözleşmeli olarak yapılmaktadır. Bu şirketlerden bir tanesi kamuya ait olan Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. olup, diğerleri özel statüdedir. Bu şirketler tarafından, kendi sözleşmeli pancar üreticilerine birim alandan elde edilecek kök ve şeker verimini artırmak gayesiyle tarımsal işlerini zamanında yapabilmeleri için, teslim ettiği ürün bedelinden kesilmek üzere ayni ve nakdi ödemeler yapılmaktadır. Üreticilerin ekim, çapa, sulama ve hasat dönemlerindeki yaptıkları masrafı karşılamak üzere nakdi avanslar yanında gübre, şeker, tohum ve mücadele ilaçları gibi ayni avanslar da ödenmektedir. Bunların haricinde şirketler tarafından üreticilere ucuz kredi temini, bedelsiz küspe ve kuru küspe dağıtımı yapılmaktadır. Bu şirketlerce 2009 ve 2010 yılında yapılan destekler Türk Lirası (TL.) cinsinden aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Pancar Tarımında ve Bedel Ödemelerinde Sağlanan Desteklerin Tutarı (TL.)

Destekler	2009	2010
Tohum Bedeli	22.412.615	22.171.567
Yaş Küspe	11.770.938	41.741.950
Zirai Mücadele Masrafı	1.628.537	1.575.705
Ekim Masrafı	485.333	198.812
Gübre Sübvansiyonu	97.295	0
Primler	5.984.754	44.254.054
TOPLAM	42.379.473	109.942.088

Türkiye’de şeker pancarı tarımı sulanabilir alanlarda yapılmaktadır. Ülke genelinde ve bölgesel olarak üretimi olumsuz etkileyebilecek düzeyde kuraklık yaşanması durumunda, üreticilerin kotalarının altında pancar üretimi yapmaları halinde, eksik üretim mücbir sebepler kapsamında değerlendirilerek, bu üreticilere herhangi bir cezai müeyyide uygulanmamakta ve bu şekilde üretici mağduriyetleri önlenmektedir.

T.C.
BAŞBAKANLIK
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

SAYI : B.02.1.ÖİB.0.65.00.00/610 **3943** 14.06.2011
KONU : Soru Önergesi

-3-

2010 yılında ülkemiz pancar ekim bölgelerinde yeterli yağış alınmış olup, su kaynaklarında pancar tarımını olumsuz yönde etkileyecek herhangi bir azalma meydana gelmemiştir. Şeker sanayi tarihinde dekardan elde edilen pancar kök verimi 2010 yılında 5145 kilo ile en yüksek seviyeye ulaşmıştır. Dolayısıyla, 2010 yılında Türkiye genelinde pancar üreticilerimizin kuraklıktan dolayı bir mağduriyetleri oluşmadığından, borçların yeniden yapılandırılmasına yönelik bir çalışma bulunmamaktadır.

Ayrıca Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. 25.02.2011 tarih ve 27857 (1.mükerrer) sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 6111 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun’da belirtilen ve bazı alacakların yeniden yapılandırılması öngörülen kurum ve kuruluşlar arasında yer almamaktadır. Bununla birlikte pancar üreticileri söz konusu Kanun’da belirtilen başta vergi, sosyal güvenlik ve elektrik borçları olmak üzere muhtelif borçları için yeniden yapılandırma kolaylıklarından yararlanabilmektedirler.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK
Maliye Bakanı